

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย ธนาคารแห่งประเทศไทย

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง

ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กฎหมายมีความสอดคล้อง
เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง

ด้านกฎหมาย ในการปฏิรูปกฎหมายให้มีกฎหมายที่ดีและมีเท่าที่จำเป็น

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ปัจจุบัน อาชญากรรมทางการเงินเป็นความท้าทายสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ
สังคม และความเชื่อมั่นของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงมีแผนยกระดับการกำกับ
ดูแลบุคคลรับอนุญาตเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้เป็นเครื่องมือในกิจกรรมผิดกฎหมายหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับ
กับอาชญากรรมทางการเงินในรูปแบบต่าง ๆ โดยกำหนดวงเงินกรณีบุคคลรับอนุญาตซื้อธนบัตร
ต่างประเทศจากลูกค้า ให้สอดคล้องกับวงเงินขายธนบัตรต่างประเทศให้แก่ลูกค้าตามหลักเกณฑ์ที่มี
อยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ ธปท. ยังได้จัดให้มีระบบงานการกำกับและตรวจสอบแบบต่อเนื่อง
(Ongoing Supervision Tool) เพื่อใช้ในการกำกับตรวจสอบผู้ประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศ
ซึ่งรวมถึงบุคคลรับอนุญาต รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ชี้แจง นำส่งข้อมูล ตอบ
แบบสอบถามหรือแบบประเมินตนเอง และแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการต่าง ๆ ระหว่าง ธปท.
กับผู้ประกอบธุรกิจภายใต้การกำกับดูแล อันจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการตรวจสอบ
และกำกับดูแลของ ธปท.

ในการนี้ ธปท. จึงเห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ
เป็นบุคคลรับอนุญาตเพื่อยกระดับการกำกับดูแลตามที่กล่าวข้างต้น รวมถึงปรับปรุงหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับความถี่ในการรายงานของบุคคลรับอนุญาตเพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

รัฐเป็นผู้กำกับดูแลการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการเงิน รวมถึงสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศกับผู้ประกอบธุรกิจ

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ครั้งนี้ เป็นไปเพื่อยกระดับการกำกับดูแลบุคคลรับอนุญาตไม่ให้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในกิจกรรมที่ผิดกฎหมายหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางการเงิน รวมถึงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบและกำกับดูแลของ ธปท. ในฐานะผู้กำกับดูแล อันจะช่วยเสริมสร้างระบบการเงินที่มีความปลอดภัยมากขึ้นรวมทั้งความเชื่อมั่นของประชาชนในการใช้บริการทางการเงิน

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

บุคคลรับอนุญาตต้องถือปฏิบัติตามเกณฑ์ Anti-Money Laundering and Counter Financing of Terrorism (AML/CFT) และมีการกำหนดวงเงินสำหรับการขายธนบัตรเงินตราต่างประเทศให้แก่ลูกค้า

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ในต่างประเทศมีการกำหนดวงเงินการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศของร้านรับแลกเปลี่ยนเงิน (Money Changer) เช่น ใต้หวัน และมีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ AML/CFT ซึ่งการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้สอดคล้องกับหลักสากล

๔. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

(๑) บุคคลรับอนุญาตจะสามารถทำธุรกรรมรับซื้อเงินตราต่างประเทศจากลูกค้าได้ไม่เกินวงเงินตามที่กำหนด รวมถึงมีหน้าที่ต้องจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจบุคคลรับอนุญาต และจัดทำรายงานให้แก่ ธปท.

(๒) ประชาชนจะสามารถทำธุรกรรมขายธนบัตรเงินตราต่างประเทศกับบุคคลรับอนุญาตได้ไม่เกินกว่าวงเงินที่กำหนด ซึ่งจากข้อมูลช่วง ๕ ปีล่าสุด (๒๕๖๓-๒๕๖๘) พบว่า มีจำนวนลูกค้ำที่ทำธุรกรรมกับบุคคลรับอนุญาตเกินกว่า ๘๐๐,๐๐๐ บาทต่อวัน ต่ำกว่าร้อยละ ๑ ของจำนวนลูกค้ำทั้งหมด

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก่ไข คุ่มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

ช่วยลดโอกาสที่บุคคลรับอนุญาตถูกใช้เป็นเครื่องมือในกิจกรรมผิดกฎหมายหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางการเงิน ช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นของลูกค้ำในการทำธุรกรรมทางการเงิน รวมทั้งเสริมสร้างระบบการเงินที่มีความปลอดภัยในการใช้บริการมากขึ้น

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไรและมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

ร่างประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มีการเผยแพร่การออกประกาศดังกล่าวและการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ อีเมล

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

- สื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลรับอนุญาตผ่านทางเว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย อีเมล และโทรศัพท์

- สื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนโดยเผยแพร่ประกาศดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก

ไม่มี

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ จะช่วยลดโอกาสที่บุคคลรับอนุญาตถูกใช้เป็นเครื่องมือในกิจกรรมผิดกฎหมายหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางการเงิน ซึ่งช่วยป้องกันความเสียหายทางการเงินในระบบเศรษฐกิจ โดยกลุ่มลูกค้ำที่ได้รับผลกระทบจะมีจำกัด เนื่องจากมีจำนวนลูกค้ำที่

ทำธุรกรรมเกินกว่า ๘๐๐,๐๐๐ บาทต่อวัน ต่ำกว่าร้อยละ ๑ ของจำนวนลูกค้าทั้งหมด. (จากข้อมูลช่วง ๕ ปีล่าสุด (๒๕๖๓-๒๕๖๘))

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ จะช่วยลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อสาธารณชน เพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนในการทำธุรกรรมทางการเงิน รวมทั้งเสริมสร้างระบบการเงินที่มีความปลอดภัยในการใช้บริการมากขึ้น

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ไม่มี

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินกิจการทางปกครอง

ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ
และวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ .....

พิมพ์พันธ์ เจริญขวัญ

(นางสาวพิมพ์พันธ์ เจริญขวัญ)

ผู้ช่วยผู้จัดการ สายตลาดการเงิน

๑๖ มกราคม ๒๕๖๙

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : ส่วนหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน ฝ่ายนโยบายและกำกับดูแลการแลกเปลี่ยนเงิน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ : นางสาวศศธร วุฒิย์ยง

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๗๘๕๘

อีเมล fog_ecst@bot.or.th